

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Egyesült, nemzeti, keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 108 K, félévre 54 K,
negyedévre 27 K, egy óra 9 K. Egyes szám ára 1-20 K.

Felölös szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.“

Szemle.

Nem sokára nagyon vidáman lesznek a nyugati szomszédban: Ausztriában. Korán se higgye valaki, hogy talán azért, mert megkapják tőlünk az általuk annyira óhajtott és várva-várt Nyugatmagyarországot, ó nem, a felett nem fognak a jó sógorok örülni soha. Egészen más az oka örömeiknek. És ezt az örömet aligha irigyeljük tőlük! A nyomor, szükség, nélkülözések már a háború utolsó éveiben óriási arányokat öltöttek náluk; ma pedig éppen ott állnak, hogy csak az „utolsó kenet“ feladását várják. És ime! a nagybeteg, végsőt vonagló Ausztria — úgy mondják — gyógyszerrel talált halálos betegségére, igen jó házi orvosságot: mérhetetlen értékű kincseket. Nem aranyat, ezüstöt, rezet, vasat, vagy épen kőszentet, ó nem, hanem ennél sokkal értékesebb, becsesebb valamit, mely tömémentelen, szinte kiaknázhatalan mennyiségben hever a nagyméretű osztrák hegyek bensejében rejtőzködő barlangok mélyén. Évszázadok, évezredek mérhetetlen kincsei, mely hivatva van, hogy boldogá, gazdagá, függetlenné tegye a most nyomorgó, tépelődő szomszédot. Boldog Ausztria! melyet biztat a remény, hogy könnyedén kiheverheti a reá nehezítő halálos betegséget. Ismerik úgyé- bár a csendes nyári estéken csapongva szállós kis ragadozó, a denevért, melyet népiesen szárnyas-egérnek neveznek. Hát, kérem szépen, ez az állatka és ennek sok-sok száz évvel ezelőtt élt ősei vannak hivatva megmenteni Ausztriát. Ne méltóztassanak mosolyogni! ez komoly dolog! A „Berliner Tageblatt“ egyik legutóbbi számában Höllriegel Arnold bécsi író hatalmas terjedelmű „Die Rettung“ című cikkében világra szóló felfedezésről ad hírt és elmondja, hogy Ausztriának többé nem kell jajveszékelnie, könyörögni idegen segíélyekért, mert hisz kiszámíthatatlan értékű kincs van birtokában, ez: a denevér-trágya! Ausztriának sok száz barlangja van, melyekben több méteres magasságban halmozódott fel a századok folyamán a kincs, mely foszfor tartalmánál fogva ma hatalmasabb értéket képvisel minden arany és egyéb drága éremnél. A szaktudósok megállapították, hogy milliárd meg milliárd érték rejlik Ausztria barlangjaiban, mert hisz kiszámították, hogy a stájerországi Mianitz melletti barlang több mint kétszáz millió korona értékű igen „drága anyagot“ rejt. Nem kell többé

mütrágyát gyártani, drága pénzért külföldről szállítani, Ausztria ellátja önmagát, de nemcsak, hanem még külföldre is annyit szállíthat, hogy hamarosan összes adósságait kifizetheti. Boldog Ausztria! Megisméllődik a történelem! Az ókorban Rómát a ludak: ma Ausztriát a denevérek fojadják megmenteni.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Lesz-e kormányválság?

Budapest, febr. 26.

Egy, a kormányhoz igen közel álló férfiú a következőket mondotta:

— Szó sem lehet arról, hogy a kormány le akar mondani, de tény az, hogy a kormányzópartokban — és ez áll mindkét pártra — nincs meg a szükséges fegyelem. A kormányelnök vállalkozását a fegyelmezettséghez kötötte, holott a fegyelmezetlenség minden egyes alkalommal megjelenik a nemzetgyűlésben úgy az interpellációk, mint a felszólalások alkalmával. Tagadhatatlan, hogy ezen a téren intézkedésre van szükség a pártvezetőség részéről. Ennek most hamar be kell következnie, mert megfelelő önfegyelem nélkül sem Teleky, sem más nem kormányozhat.

Budapest, febr. 26.

Vass József miniszter az Új Nemzedék munkatársának így nyilatkozott:

— Mindig azt hangoztatták, hogy lehetetlenség a belső kötött forgalmat a jövő gazdasági évben is fenntartani. Teljességgel a szabadforgalom hive vagyok. Ép ezért, tekintettel a rólam terjesztett hírekre, a pártszövetség tegnapi összegyűlésén Mayer Jánost megkértem arra, hogy mondja el a kisgazdapárt esti értekezletén, hogy soha nem mondhattam azt, hogy ellensége vagyok a belső szabadforgalom visszaállításának. Természetes azonban, hogy a belső szabadforgalom visszaállításával ugyanazon időben gondoskodnunk kell a keresetükben korlátozottakról.

A Nyugatmagyarországi kérdés.

Budapest, febr. 26.

Dr. Dávy Nyugatmagyarország ügyében folytatott tárgyalásokról a következőket mondotta: Magyarország részéről nem tapasztaltuk azt az intranzigens álláspontot, melytől féltünk. De mi sem ragaszkodunk szorosan a sant-germaini szerződéshez, melyet egyébként irányadónak tartunk. Az eddigi tárgyalások a

lehető legbarátságosabb hangulatban folytak le és áthidalhatatlan ellentétek nincsenek. Azt már ma is megsughatom, hogy mi a dolgot fegyverre nem vesszük. Hogy a kibontakozás milyen formában fog történni, azt nem tudom. Azt sem tartom kizártnak, hogy míg mi itt tanácskozunk, a végső szót Páris mondja ki. Mi indította az ántántot arra, hogy velünk a hatalmi szó helyett a megtárgyalás alapjára helyezkedett? Az ántántnak Magyarország és Románia között már hónapok óta folyó tárgyalások lebeghettek szeme előtt, mikor az érdekelteknek a barátságos megegyezést ajánlotta. Ugy tudom, hogy ezek a magyar—román tárgyalások a határkerésben már bizonyos megegyezésre veztek.

Az új adók.

Hegedüs pénzügyminiszter nem kevesebb, mint hét törvényjavaslatot terjesztett a nemzetgyűlés elé, melyeknek mindegyike nem kedvezményeket, könnyítéseket, de újabb és újabb megterheléseket jelent, mert hiszen adójavaslatok. Az adózás sohasem volt szimpatikus a magyar ember előtt, sokaknak valószínűleg születesi hibájuk, hogy csak akkor fizetnek adót, amikor már a végrehajtó a kúszóban áll. Pedig az adózás honpolgári kötelesség volt már a múltban is és többszörösen polgári kötelesség ma, amidőn az államháztartás a legnagyobb nyomorban sanylődik, amidőn milliárdokra rugnak a háborúokozta idegen adósságok. Tehát a becsületes adózás-elszórás polgári kötelesség. Tudtuk, vártuk, hogy ezek a nagy terhek jönni fognak, hogy Magyarország súlyos anyagi helyzete újabb áldozatokat kíván polgáraitól, de egyben reméltük is, hogy a hozandó újabb áldozatok a teljesítési képességhez fognak igazodni. Ugy látjuk, csalódtunk.

Azt mondja a pénzügyminiszter, hogy ezek a törvényjavaslatok, melyeket most a Ház asztalára helyezett, csak első részletét képezik azoknak a nagy terheknek, melyeket az adózó közönségnek el kell viselnie. De kérdezzük: ezek az új adónemek arányban állanak-e a polgárság teherviselő képességével, mert ha nem, úgy, gyűlhet bár a pénz az állampénztárakba, helyre is billenthetik a nagyon is kilendült pénzügyi ingát, de ha az új adórendezés nem helyes alapon épül fel, könnyen katasztrófális lehet, melybe belepusztul az egész nemzet.

Az adózás terén a lehető legmesszebbmenő progresszivitás hívei vagyunk,

mert egyedül ez a helyes bázis, melyen adózási rendszerünket felépíteni lehet; már pedig a pénzügyminiszter javaslatai nem születtek a progresszivitás jegyében, mert legnagyobb részük éppen a szegényebb osztályokat sújtja aránytalanul nagy terhekkel. Nem is vagyunk hozzájuk bizalommal, mert mint előre látható, csak a legnagyobb foku elkéseredettséget fogja az adózó polgárság lelkében előidézni. Kérdezzük: vajjon méltányos-e a sok-sok milliókra rugó hadinyereséget, háborus szerzeményt *vagyon-dézsma* helyett *vagyonadóval* megadóztatni akkor, amikor a túlnyomórészt becsületes és fáradtságos munkával szerzett kis vagyontulajdonosok alá vonja. Avagy méltányos-e kis egzisztenciákat gyufa-, borítal-, forgalmi-örlési- és szivarkapapiradóval terhelni, midőn a nagytulajdonosok, nagybirtokosok, nagyvállalatok vígan tesz eleget adózási kötelezettségének.

Nem azt kívánjuk, hogy a pénzügyminiszter olyan új adókat találjon ki, melyek minden állampolgár előtt egyaránt népszerűek és kedveltek, mert hiszen ez teljességgel lehetetlen, de igenis azt kívánjuk, hogy a most benyújtott javaslatokat egy kis jóindulattal oda módosítsa, hogy azok valóban helyesek, célszerűek és igazságosak legyenek még a mai zavaros pénzügyi viszonyok között is.

Amidőn azt mondjuk, hogy nem lelkesedünk a pénzügyminiszter új adójavaslataiért, egyben nem azt mondjuk, hogy nem kellene megfelelő új adók sem. Tudjuk, hogy az államháztartás fenyegető csődjét csak új jövedelmi források megnyitásával lehet elkerülni, adósságainkat fizetni, valutánkat emelni, tehát adók is kellenek. De amidőn az állam a polgárok véres verítékkel keresett filléreiből újabb dézsma-t szed, elvárjuk és megköveteljük, hogy a kormány a legmesszebbmenő körültekintéssel kezelje és tartsa szem előtt az adózók egzisztenciális érdekeit is. Amidőn mindegyre több és több pénzt vesznek el a polgároktól, tegyék egyben elviselhetőbbé, olcsóbbá a megélhetést. Mert vajjon meg fog-e feladni tudni az állammal szembeni kötelezettségének a gazda és földműves, ha keze továbbra is köve lesz, ha nehéz munkájának gyümölcse a jövőben sem lesz szabadrendelkezés, szabadforgalom tárgya.

Az egyetlen méltányos és társadalmi szempontból feltétlenül helyes a javaslatok között a hadiváltásra vonatkozó törvényjavaslat, melyet a tényleges harcokban részt nem vett férfiak fizetnek a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik javára. Tekintetbe kell azonban itt is venni a javaslatot tárgyaló nemzetgyűlésnek, hogy valaki minő okból nem volt katonára, vagy volt felmentve, vajjon földet szántott-e itthon; avagy papirbancokcsokat liferált a frontra és ezen okok szemelőtt tartásával kell megszabni az adók magasságát.

Végül még azt a megjegyzést fűzzük a fentebbiekhez — miután az előjelekből bizonyosra vehető, hogy a nemzetgyűlés a benyújtott javaslatokat többkevesebb módosítással el fogja fogadni — reméljük, hogy Hegedűs pénzügyminiszter; legalább az a tekintetben tett ígéretet, hogy az állami bevételekkel a

legszigorubb takarékossgal fog bántani, általános közmegelegedésre befogja váltani.

D.

A földbirtokreform.

— Folytatás. —

Elővásárlási jog.

A földreform törvénye nem zárja ki azt, hogy az ingatlan tulajdonosával kötött jogügylet alapján akár ezen törvény végrehajtása során, akár ettől függetlenül az állam az Altruista Bank vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet javára, az Országos Földbirtokrendező Bizottság hozzájárulásával pedig bárki részére elővásárlási jog jegyzetessék be a telekkönyvbe és a szerződésben foglalt feltételek szerint érvényesíthessék. Bármely ingatlan tulajdonosával kötött jogügylet alapján a telekkönyvbe be lehet jegyezni, hogy az ingatlan és esetleg haszonélvezete is csak a Földművelésügyi miniszternek vagy az általa kijelölt hatóságnak, vagy az Altruista Banknak, vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet hozzájárulásával terhelhető meg, vagy idegeníthető el. Ilyen módon terhelési határ is bejegyezhető.

Korlátolt forgalmu ingatlan-szerzési jog.

Mindazoknak, akiknek korlátolt forgalmu ingatlan-szerzésre joguk van, ingatlant szerezni vagy haszonbérbe venni csak az Országos Földbirtokrendező Bizottság hozzájárulásával lehet. Ha a bíróság 30 nap alatt nem nyilatkozik, a hozzájárulás megadatoltnak tekintendő. A bejelentésről azonban a község és a szomszédos községek előjáróságát közhírre tétel végett azonnal értesíteni kell. Ezt a határidőt a bíróság a nagybirtokra nézve közérdekből további 30 nappal meghosszabbíthatja, amelyről a telekkönyvi hatóság és az érdekelt felek értesítendőek.

Kisajátítás.

Nem kell hozzájárulás kisajátítás esetén, valamint akkor sem, ha a szerző fél az őt megillető kisajátítási jogon alapuló hatósági eljárás helyett az ingatlant egyezségileg magánúton szerzi meg. Ugyanez az eset, ha vevő vagy haszonbérlet az Altruista Bank, vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet.

Letelepítési engedély.

Attól, aki a jelen törvény alapján neki juttatott földön akar letelepülni, a község a letelepítést meg nem tagadhatja és semmiféle illetéket ezen a címen nem követelhet. Amennyiben új telepes község alakul, minden telepes további intézkedés nélkül az új község kötelekébe tartozónak tekintetik.

Kivándoroltak földszerzési joga.

A törvény kimondotta, hogy csak magyar honosoknak juttat földet, de nem zárja ki azokat és azoknak jogutódait sem, akik, vagy akiknek elődei a magyar állampolgárságot kivándorlás folytán, bekövetkezett távollét miatt veszítették el. Az ilyenek, visszavándorlásuk esetén, amennyiben a honosítási eljárást megindították, az Országos Földbirtokrendező Bizottság hozzájárulásával szerezhetnek szintén ingatlant.

Ismeretlen helyen tartózkodó földtulajdonosok.

Ha az ingatlan tulajdonosa vagy más birtokosa (javadalmasa, haszonélvezője, haszonbérletje, stb.) vagy egyéb érdekelt fél ismeretlen vagy olyan helyen tartózkodik, hogy vele közlekedni nem igen lehet, az esetben a törvény alkalmazása során hozott határozatok a

háza népéhez tartozó bármely felnőtt családtagnak, vagy a földbirtok kezelésével megbízott más személynek kézbesíthető.

— Folytatása jövő számunkban. —

Meg kell hódítani Magyarországot.

Nincs ma Magyarországon érdekesebb, izgatóbb, a tudósnak, az írónak, minden embernek figyelmét jobban megérdemlő dolog, mint a politika. Ha sehol a világon nem volt igaz, az a sokáig csökönyösen hirdetett, arisztokratikusnak nevezett, de alapjában csak tehetségtelenséget, tudatlanságot, vagy gyáváságot palástoló, a szónak legrosszabb értelmében vett reakciós elv, hogy a tudós, író, művész ne politizáljon, hát Magyarországon ez most ezerszeresen hazug. Ma Magyarországon mindenkinek politizálnia kell; *most kell* mindenkinek politizálnia; elég volt abból, hogy a tudósok felvilágosították, százszor meggyőzték egymást: Magyarországot végre meg kell hódítani.

Magyarországon minden forr és minden átalakulóban van most; itt van ez a csodálatos ország, ez a szent, nagy vajdó: ezzel kell most törődni mindenkinek. Nincs idő, mely történelmi idő ne volna; de ez a mi időnk, ez a mi korunk, ez az év és a következő esztendő a ma és a holnap, sőt már a tegnap, a szó legünnepesebb hangzása szerint, történelmi. Új állami rend, új nemzeti gazdálkodás, új akaratok, új elszántságok, új gondolatok, egy egész új kultúra van itt születendőben: egy szent, nagy vajdónak betegyája mellett állunk.

Sietni kell, könnyíteni kell ezt a processust; meg kell hódítani Magyarországot. Össze kell állni, a türelmeseket fel kell rázni, a habozókat talpra kell állítani, az összevalókat össze kell gyűjteni, kézzel, ököllel, torokkal kell dolgozni, meg kell hódítani Magyarországot. Meg, a kereszténységnek! Még csak tíz év előtt is reménytelen lett volna ez a munka. De mi minden történt tíz év alatt. Sok mag hullott sziklás talajra, de mennyi megfogant! Nem hiába véreztek el azok, akik elvértek, Magyarország megérett rá, hogy új Magyarország legyen belőle.

Névtelen, eddig ismeretlen vidéki emberek milyen okosan, mennyi hozzáértéssel beszélnek Magyarországról és a világról és politikáról! Mind-mind egy-egy jóvendő kultúrember! Mennyi jól felgyülemlett utálat a múlt ellen, mennyi bizakodás, reménység a jövőben. Mink csodákat fogunk megérni, ha a fogékony, termékeny néplélek új ösztönzéseket kap, felvirrad, megmozdul hosszú, fásult dermetség után. Új Kossuthok, Széchenyik, Andrásyok, Deákok fognak jönni.

A lelkek készen vannak Magyarországon a honmentő nagy eszmék befogadására. Új Magyarországnak megvannak a katonái, csak hadseregbe kell őket szedni. Ma nincs csábított vágy, nincs becsületesebb érzés, mint arra gondolni, hogy minő szép, minő nagy és hatalmas lesz az új Magyarország, melyre a kereszt s a szent korona boldogító varázsa fög leragyni.

Eladó ház Keszthelyen, a gazd. akadémia közelében, 300.000 K-ért.

Van rajta 2 utcai, 1 udvari szoba, konyha, kamara, pince stb. Az építélet mintegy 10—12 éve épült kőből, téglából; fedele cserép. Bővebb felvilágosítással szolgál *Illés Lajos* ingatlanforgalmi irodája Pápa, Fő-utca 23. sz.

LEGÚJABB.

A nemzetgyűlés.

Budapest, febr. 26.

A nemzetgyűlés mai ülését 3/4 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky István* elnök. Jelenti, hogy a véderőbizottság elnökétől *Karaffiáth Jenőt* választották meg. Az elnöki előterjesztés után az indítvány- és interpellációs könyvet olvasták fel. Az interpellációk a következők voltak: *Hegedűs György*: a zsidók és szabadkőművesek ügyében az összkormányhoz; *Kovács Emil*: az iskolák fűtése és a tanulás megkezdése tárgyában a kultuszminiszterhez; *Hegedűs György*: a földreform végrehajtása tárgyában a földmivvelésügyi miniszterhez; *Kvassay Károly*: az ipartörvény revíziója tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez; *Veisz Konrád*: egy erdő adás-vétele ügyében a földmivvelésügyi miniszterhez; *Bródy Ernő*: a lakáskérdés ügyében az igazságügy- és a belügyminiszterhez; *Huber János*: a Nyugatmagyarországon előforduló visszaélések tárgyában a miniszterelnökhöz és a közéletmezősi miniszterhez.

Az elnök javasolja, hogy a kultuszminiszternek *Karaffiáth* interpellációjára adandó válaszára az interpellációk előtt térjenek át. Az interpellációkra pedig 1/2 órákor tért át a ház. A napirend szerint a kormány programja felett megindult vita következett, melyhez *Szabó József* (budapesti) szól hozzá. Helyesli a kiscgazdaügyi miniszteri állás megszüntetését, mert ez felesleges volt. A nemzetiségi miniszterium megszüntetését azonban hibásnak tartja, mert ez szükséges volt. Nem tudja azonban, mit csinál a munkás- és népjóléti miniszter, mert eddig csak egy törvényjavaslatot nyújtott be és az is rossz. A maga részéről ragaszkodik, hogy a munkás- és népjóléti miniszter szociális politikát folytasson. Az ő feladata az, hogy a szociálpolitikai kérdések megoldását előbbre vigye. Foglalkozik ezután a munkásság és tisztviselők helyzetének kérdésével. Elsősorban szükséges a munkáskamarák felállítását. A konszolidáció alapján a munkásoknak és tisztviselőknél bizonyos üzleti részesedésben kell részesedni. Tényleg reformokat szeretne látni. Nagy hibának tartja az államosításokat, szeretné, ha a munkásbiztosítást, amely munkáskézben van, a munkások kezében hagynák, vagyis ne államosítsák. Szeretné, ha a munkásbiztosítást kiterjesztenék a rokkantak nyugdíjára is. Ne gyűlöljék a várost, ő a szabadforgalom és szabadkereskedelem híve, de akkor sem volt a városokban jobb helyzet, mint most. Azután a liberális blokk ellen támad, azt mondja, a liberális blokk célja nem más, mint a zsidó uralom visszaállítása. A kormány programját magáévá teszi.

Ezután *Budaváry László* felszólalása következett volna, de mivel ő beszédét az indeminatív kapcsán kívánja elmondani, eláll a szótól.

A napirend szerint következett ezután *Hegedűs Loránt*: az állami italmérségi jövedéki adóról szóló javaslata. Majd *Ferdinándy Gyula* szólal fel személyes kérdésben és válaszol *Pallavicini György* tegnapi elhangzott megjegyzésére. Fog-

lalkozik azokkal a hírekkel, melyek róla a belügyminiszteri tárcától való megválása következtében elterjedtek. A belügyminiszteri tárcától azért kellett megválnia, mert bizonyos katonai körökkel hatásköri kérdésekben nem sikerült meg egyeznie. Ezek az egyenetlenségek mind jobban kiélesedtek. Úgy is, mint igazságügyminiszter, úgy is, mint belügyminiszter, minden igyekezetével azon volt, hogy Magyarországon jogrendet teremtsen és visszaállítsa a személy- és vagyonbiztonságot és az általános törvények uralmát. Ez nem oldható meg márhólnapra, kell, hogy a közgondolkodásba átmenjen és főleg azoknak a gondolkodásában nyilvánuljon meg, akik a közhatalom érdekében gyakorolják azt. *Rakovszky* elnök közbeszól: Figyelmezteti a szónokot, hogy az okok, melyek távozásra kényszerítették, nem tartoznak a személyes megtámadatás körébe. *Ferdinándy* nem a maga védelméről szól, hanem a közügyet védi és kötelességét teljesíti akkor, mikor ennek védelmére kel. Az egyik ok, amiért távoznia kellett az, hogy a hatásköröket nem látták tisztán. Tábornokok sokan akarnak lenni, de engedelmesséknél senki sem akar. A katonai körökben hatáskör tekintetében teljesen homályban vannak. Ő szorosan ragaszkodik a hatáskörök szigorú betartásához.

Lapunk zártkör az ülés még tart.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **Esterházy Jenő** gróf, Pápa város jölteveje, 100 m. tűzfát adományozott a szegény-ápolásnak.

— **Tanári beosztás.** A m. kir. földmivvelésügyi miniszter *Holboc Ede* gazdasági tanárt a pápai állami tanítóképző intézetbe osztotta be és egyuttal megbizta őt Veszprémvármegye területére a gazdasági vándortanári teendő elvégzésével.

— **Lubiensky János** gróf ny. altábornagy haláláról a mélyen sújtott család a következő gyászjelentést adta ki:

„Gróf *Lubno-Lubienski Jánosné* szül. báró *Bourguignon Hermine* mély fájdalommal jelenti maga, gyermekei, menyé, unokái, sógorneje, valamint az összes rokonság nevében, hogy forrón szeretett férje, illetve atyjuk, apósa, nagyajyjuk, testvére, sógora, rokonuk Nagyméltóságú gróf *Lubno-Lubienski János* úr cs. kir. kamarás, ny. altábornagy a hadiékítményes III. oszt. Lipót-rend lovagja, a hadiékítményes II. oszt. vaskorona-rend, a hadiékítményes III. oszt. érdemkereszt, a II. oszt. német vaskereszt és még más bel- és külföldi érdemrendek tulajdonosa hosszas szenvedés után február 18-án esti 10 órakor 58 éves korában az Úrban jobblétre szenderült. A drága halott tetemei ideiglenesen február hó 20-án délután 2 órakor a soproni Szent Mihály temetőben helyezték pihenőre. A szentmise-áldozat a megboldogult lelki üdvéért Pápán, február 26-án délelőtt 9 órakor fog bemutatni az Úrnak a plebánia templomban. Pápa, 1921. évi február hó 22-én. Béke hvamvaira! Gróf *Lubno-Lubienski Szaniszló*, gróf *Lubno-Lubienski János*, gróf *Lubno-Lubienski Constanzia* — gyermekei. Gróf *Lubno-Lubienski Szaniszlóné* szül. *Androwska Zlata* — menyé.

Stan Josefina szül. *Lubno-Lubienski grófnő* Posen — nővére. Dr. *Chlapowski Ferenc* Posen — sógora. Gróf *Lubno-Lubienski Boris*, gróf *Lubno-Lubienski Vlasda* — unokái.”

— **A Luther-Szövetség Pápán.** A pápai evangélikusok a Luther-Szövetség érdekében fényesen sikerült estélyt rendeztek e hó 20-án a gyülekezet tanácstermében, mit ez alkalomra zsufolásig megtöltött a hívek serege. Az ünnepélyt Nagy Pál karnagy dirigálása mellett a férfi-énekkar vezette be összhangzatos énekével, majd *Mesterházy László* lelkész mondott bensőséges imát. *Veress László* ref. teológus *Végvárnak* „Eredj, ha tudsz” című irredenta költeményét szavalta hatalmas erővel, forró hazafias érzéssel. *Moiser Anna* tanítónő-jelölt *Engelbrecht Lola* harmóniumkísérete mellett két egyházi éneket énekelt kellemes szopránján. Ezek után *Takács Elek* esperes, a Dunántúli Luther-Szövetség buzgó alelnöke tartotta meg propaganda-beszédét. Nagyszabású beszédét irredenta-keretbe állította be. Soha nem nyugodhatunk bele abba — úgymond —, hogy a szerves egészét képező magyarhoni egyetemes evangélikus egyházat szétdarabolják, hittestvéreinket tőlünk elszakítják, százados multra visszatekintő theol. akadémiáink megszűnjének. A nemzeti újjáéledés Dunántúlról indult ki, itt bontotta ki lobogóját a Nemzeti Hadsereg, itt bont zászlót a Luther-Szövetség is, hogy egységbe tömörítse az evangélikusokat, hogy a gyülekezeti élet intenzívebbé tételével, a protestáns öntudat felébredésével megvíthatatlan falat állítson a hitetlenség, a tagadás, a rombolás szellemének eszeveszett ostroma elé. Bele kell plántálnunk a krisztusi szellemet a társadalomba is, akkor nem kell féltünk a közelmúlt gyászos eseményeinek megismétlődésétől, melyek csak azért lehettek urra felettünk, mert szervezetenül állottunk a felforgatók egységes, elszánt táborával szemben. Részletesen elmagyarázta a Luther-Szövetség célját, munkakörét s lelkes szavakkal hívta fel a hívek seregét a Szövetséghez való tömeges csatlakozásra. Bizonyos, hogy a serkentő felhívásnak meg lesz a sikere s Pápán sokan fognak csatlakozni a Luther-Szövetség zászlaja alá a helyi fiók közeli megalakulásakor. Ifju *Nánik Pál* meglegtónus, csengő baritonján két szép korál énekel valóságos érzéssel, Nagy Pál tanító precíz harmónium-kísérete mellett. *Szabó Géza* VIII. o. főgimn. tanuló ifj. *Porkoláb Gyula* „Luther” c. költeményét szavalta hatatosan. Két kedves leánya, *Kluge Margit* és *Irma* zongorán négykezes játszottak biztos technikával, pompás színezéssel. *Tóth Endre* teológus „Luther beszéde a wormszi birodalmi gyűlés előtt” c. nagy költeményt szavalta lelkes patósszal. *Végül Fagyas Aladár* s.-lelkész köszönte meg a közönség érdeklődését, *Takács Elek* esperes mélyenjáró előadását. Aztán felzúgott a hívek ajkán *Luther* hatalmas éneke, az „Erős vár a mi Istenünk” s ezzel a lélekemelő ünnepély véget ért. — Az offertorium 1425 koronát eredményezett a Szövetség javára.

— **Kórházi vegyes bizottság megalakítása.** Úgy az Irgalmasrend, mint városunk vezetősége mindent elkövet az irgalmasrend kórházának nyilvános jellegű kórházzá való átszervezéséért. A városi tanács az ügy előkészítése céljából vegyes bizottság összeállítását határozta el, melynek elnökéül a polgármestert jelölte ki s tagokul a t. főügyészt és a főszámvevőt küldte ki. Megkereste egyben a városi tanács az Esterházy-urodalom pápai igazgatóságát és az Irgalmas-kórház püspöki hivatalát, hogy ezen bizottságba szintén küldjék ki megbizottaikat. Mint értesültünk, a bizottság hétfőn érkezik tart.

— **Hagományozás.** Özv. *Blau Adolfiné* végrendeleti kívánsága alapján hagyatékából temetése napján 1000 koronát osztottak szét a város szegényei között.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesültünk, *Pethő József* köztisztviselőben álló molnármester f. hó 23-án városunkban elhunyt. Az elhunytban *Pethő Endre* takácsi körjegyző édes atyját gyászolja.

— **Meghívó.** A pápai Vöröskereszt választmány f. hó 27-én, vasárnap délután 5 órakor a város háza nagytermében közgyűlést tart, melyre a tagokat ez úton hívja meg az *elnökség*.

— **Jótekönyvcélú előadás.** A Református Leányegyesület 1921 február 28-án és március 1-én Itházné Jókai Etelka úrhölgy védnöksége alatt a városi színházban jótekönyvcélú előadást rendez. A február 28-iki est műsora: 1. Attila udvara. Életpé. Alakítják: Schnetzer Gyula, Zitterbarth Ödön, Bodor Jánosné, Csekey Jolán, Medgyasszay Ilona, Meinhardt Sári, Péter Baba, dr. Tenzlinger Józsefné, dr. Tóth Istvánné, Tóth Vincéné, Veress László, Pataky Lajos, Molnár Elemér, Mihályi Géza, Bertoja Zoltán, Bagócsy Lajos, Döbrentey Béla, Németh János, Szöllősy Sándor, Leikes Ferenc, Erdélyi János, Czike János, Glatz Lajos és Szabó Árpád. 2. Quarreit. Haydn Op. 31. Előadják: Gáty Ferenc, Gáty Miklós, dr. Kiss László, Alexy Barna. 3. Költeményiből felolvas Medgyasszay Gyula Vince ref. esref. 4. Énekel Pap Zoltánné. Zongorán kíséri Horváth Endréné. 5. „Csiribiri”. 1 felvonásos vígjáték. Irta: Möricz Zsigmond. Rendezi Anday Ferenc vöröskeresztes tisztviselő. Előadják: Szabó Ili, Anday Ferenc, Krausz Adrienne, Kálmáné Szöllősi Karola, Faragó Irén. — A március 1-i est műsora: „Titok”. Népszimű 3 felvonásban. Irta: Zachariásné Kallós Ilona. Rendezi Anday Ferenc. Előadják: Szalay Juliska, Anday Ferenc, Viz Baba, Gáty Miklós, Tamás Árpád, Tóth Endre, Lauer Gizellik, Antal Gyula, Bagócsy Lajos, Szabó Erzsé, Lázár Ferenc, Szendi Árpád, Nagy Rózi, Szalay Irén, Molnár Annus, Nagy Piroška, Tóth Ilona, Hatvani Rózi, Hatvani Erzsé, Molnár Juliska, Kardos Margit, Jilek Irén, Alexy Barna, Csonka Jenő, Horváth Lajos, Jilek Laci, Rezenka Jenő, Gaál Iván, Horváth Ernő, Győri Ernő, Ferenczy Ernő, Kovács Elek, Szakáll Ernő, Varga Péter. — Helyárak: Nagypáholy 140 K, kispáholy 100 K, erkély 25 K és 15 K, földszint 25, 20, 15 és 10 K, karzat 6 K. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Kis Tivadar könyvkereskedésében és este a pénztárnál. — A zenét mind a két este Csonka Árpád, Koszthka Vilmos, Alexy Barna, Csonka Jenő, Horváth Lajos, Huszár József, Badáchy Lajos, Jilek Laci szolgálja. — Mindkét estét megelőzőleg délután 3 órakor ifjusági előadás lesz 10, 5 és 3 K-ás helyárakkal. — A tiszta jövedelem 50%-a a Területvédő Liga javára jut.

— **Közgyűlés.** A Hadirokkantak, Özvegyek és Árvák Nemzeti Szövetségének pápai fiókjá folyó hó 27-én délután 2 órakor a város háza nagytermében tartja első évi rendes közgyűlését. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, az érdekeltek számos megjelenését kéri a *Vezetőség*.

— **A vetések állása.** A Gazdasági Tudósító illetékes helyen szerzett értesülése szerint az őszi vetések állása általában kielégítő; azokon a helyeken, ahol a vetés későn történt, az enyhe időjárás következtében a mag kikelt és kellően megerősödött. A mezei egerek nagyobb számban észlelhetők, irtásukra az intézkedések megtörténtek. Az Országos Rovartani Állomás kiküldöttje a legtöbb községben kiírt és a gazdák vele az irtási módokat megbeszélték.

— **Köszönetnyilvánítás.** A f. évi január hó 27-én tartott ifjusági mulatság alkalmával befolyt 2102 K 50 f tiszta jövedelem, amelyet a pápai vagyonatlan hadiárva segélyezése céljából a Hadróá Nemzeti Szövetség pápai fiókjához juttattak. A fiók intéző-bizottsága hét vagyonatlan hadiárva felruházására fordította az összeget. A segélyezett árvák nevében is hálás köszönetet mond a nemes szívű adakozóknak a *vezetőség*.

— **Az ev. leányegyesület** vasárnap, f. hó 27-én este 6 órakor estélyt rendez a gyülekezeti tanácssteremben a következő műsorról: 1. Szaval Tóth Kálmán. 2. Énekel Gáty Miklós, zongorán kíséri Tóth Kálmán. 3. Felolvas Takács Árpád főgimn. tanár. 4. Szaval Rezenka Jenő. 5. Hegedűl Gáty Ferenc, zongorán kíséri Gáty Miklós. Belépődíj helyett szeretetadóimányokat kérnek az egyesület némes céljaira. (Estrendezők: Czifrák Klára és Pörkoláb Piroška.)

— **Vetőmagvak ára.** Lóheremagból a jöminőségű tisztítható árut úgy a vidéken, mint a fővárosban nagyon keresik, ily minőségű lóheremagból azonban a kínálat nagyon csekély. Ára métermázsanként 10.000—13.000 K. Lucernmag, jöminőségű, aránylag könnyebben beszerezhető, mint a lóhere, ára változatlan, 10.000—13.000 K. A többi magfélékben a kereslet lanyhább. Az árak egyébként a következők: őszi borsó 1000—1200 K, muharmag 1450—1550, tavaszi búkköny 1550—1650, cirok-mag 1200—1500, lenmag 3000—3200, kendermag 2300—2500, szőszös búkköny 2400—2600, napraforgó 1300—1350, mák 4600—4800 kor. métermázsanként.

— **Előadó-est.** Az iparosifjak önképzőköre holnap, vasárnap este fél 8 órai kezdettel előadó-estét rendez. Énekszámokon, szavaltaton és dialógon kívül a Muszka völegény c. népszimű szerepel a műsoron. Helyárak 10 és 6 K.

— **Felhívás.** Felhívom mindazokat, akik a Győrvidéki Fakereskedelmi R. T. fetelepére kiadott és befizetett tűzifa-utalvánnyal rendelkeznek, hogy a tűzifát f. hó végéig feltétlenül elszállítsák, mert március elseje után az utalványokra tűzifa kiadva nem lesz. Dr. Tenzlinger József s. k. polgármester.

— **Szemes folyadékok bejelentése.** A m. kir. pénzügyminiszterium a szabadforgalomba átmenni mindennemű égetett szemes folyadék után, mely f. évi március 1-én 10 hektoliterfokot meghaladó mennyiségben bárkinél készletben van, a birtokos hektoliterfokokként 60 korona 10 fillér kincstári pótrészesedést tartozik fizetni; tehát mindazok, kik ily égetett szemes folyadékok birtokában vannak, kötelesek annak mennyiségét és alkoholtartalmát, valamint a helyét, hol azok elhelyezve vannak, az illetékes pénzügyi szakasznál — ugyanott beszerezhető irlapon — legkésőbb folyó évi március 3-ig büntetés terhe alatt két példányban írásban bejelenteni.

— **Az iparosifjak önképzőköre** március hó 6-án délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését Zimmermann-utcai saját helyiségében, melyre az egyesület t. tagjait ez úton is meghívja az *Elnökség*.

— **Találattott egy fülbevaló és egy pénztárca.** Igazolt tulajdonosa jelentkezzék a rendőrségnél.

— **Eladó ház.** Pápan, a Jókai Mór utcában fekvő 100. számú ház,

eladó. A házban van öt szobás modern lakás; veranda, parkirozott udvar, konyhakert, gyümölcsös és egy darab szántó 846 □-öl nagyságban. A ház gazdálkodási célra is alkalmas, mert a ligeti-utig terjed. Tudakozódhatni a házban.

— **Pérez találatott; igazolt tulajdonosa** átveheti a rendőrségen.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Értesítjük tisztelt yevőinket, hogy a legújabb divatu tavaszi és nyári

modellek megörköztek.

Szalmakalapok átvarrását, vasalását, valamint férfi filc- és

keménykalapok tisztítását és vasalását a legrövidebb idő alatt elkészítjük.

Tisztelettel: **Ludvig Nővérek**
Pápa, Márton István u. 4.

Föld-eladás.

A város belterületén **11 magyar hold** kitünő föld eladó.

Bővebb értesítés megtudható szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15-ik szám alatt.

Gyimóti-ut 1. számú ház,

(Szélesvznél) gazdálkodási célokra kiválóan alkalmas, nagy udvarral s kerttel **szabadkézből eladó.**

Bővebb felvilágosítás Brenner Ernőnél Rákóczi-utca 6. szám alatt nyerhető.

Bognár-segéd
kerestetik

Viáter Jánoshoz Nyárádra.
(Pápa mellett.)

Vasutállomás: **Mezőlak.** (Veszprém m.)

Tocsik és Mika

rőfős-üzlete **Pápa Főtér 21. szám.**

Gyolcs, vászon, siffon, kanavász, festett karton, férfi- és női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfős-árak dús választékban. — Szolid keresztény kiszolgálás!

Ventillátorok. Dinamók. Kapcsolóáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanyszereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök, Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok,

Csengők. Fűző- és fűtőkészülékek. Házitelefón.